

Vaativia palveluja tarvitsevien
tutkimuksen ja kehittämisen
valtakunnalliset vetovastuut

Työnjaon perusteet

- 3/2018 kutsuttiin koolle ylimmän sosiaalijohdon, yliopistojen sosiaalityön oppiaineiden, sosiaalialan osaamiskeskusten ja LAPEn OT-keskusten valmistelijoiden verkosto
 - Kysely, jossa esiin tarve alueellisella työnjaolle tutkimuksen ja kehittämisen suhteen, suhtautuminen palvelujen keskittämiseen kriittisempää
- 9/2018 kysely OT-alueen toimijoille työnjaosta (kolmen vetovastuualueen nimeäminen)
 - Teemaa käsitelty alueellisissa OT-työryhmissä / ydintoimijoilla

- Työnjako koskee vain integratiivista sisote-tutkimusta (ei yliopistojen/yliopistosairaaloiden tutkimuksellista työnjakoa)
- Aika ei riittänyt työnjaosta sopimiseen
- Pitkän tähtäimen tavoitteena on pidettävä sitä, että työnjako OT-tutkimustoiminnan suhteen voitaisiin sopia keskittämisen- ja päivystysasetuksen tapaan

Kansallinen jako	HUS Helsingin yliopisto	OYS Oulun ja Lapin yliopisto	TAYS Tampereen yliopisto	TYKS Turun yliopisto, ÅA	KYS Itä-Suomen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto	
VAATIVIEN PALVELUIDEN KEHITTÄMINEN	Socca	Poske	Pikassos	Vasso	ISO/Koske	
	Kulttuuriset, maahanmuuttajataustaisten vaativat ja kompleksiset kysymykset	Vammaispalvelut; Vaativan tason kehitysvamma palvelut ja yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa	Pirkanmaan tulevaisuuden sote-keskushankkeessa vahvistetaan sote-peruspalvelujen henkilöstön psykososiaalisen tuen menetelmien osaamista. Parhaillaan valmistellaan Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan yhteistä lastensuojelun valtionavustushanketta. Siinä pyritään kehittämään lastensuojelun, päihde- ja mielenterveyspalvelujen sekä sivistyspalvelujen yhteistyörakenteita ja yhdyspintoja. Lisäksi hankkeessa kehitetään sisältöjä lastensuojelun sijaishuollon hybridiyksikölle, joka käynnistyy Tampereella ensi vuonna. Hybridiyksikkö on työnimi erityisen vaikeahoitoisten nuorten sijaishuollon yksikölle, johon pyritään rakentamaan aiempaa kokonaisvaltaisempaa, uusia toimintatapoja luovaa lastensuojelun ja lasten/nuorisopsykiatrian yhteistyötä. Hankkeen edetessä selvitetään, voidaanko hybridiyksikön yhteyteen kytkeä Pirkanmaan tai koko Erva-alueen laajuista toimintaa (alkuvaiheessa erityisesti konsultaatiotoimintaa).	Erityisen vaativien yhdistelmäyksiköiden työn kehittäminen	Hybridilaitosyksikkö Kuopioon	
	Vaativin lastensuojelu; ylisukupolisesti traumataustaiset nuoret, vaativin lasten ja nuorten päihdetyö	Vaativa eroauttaminen; erityisesti vaino ja vieraannuttaminen			Vakavaa väkivaltaa kokeneet lapset ja perheet, korkean riskin väkivallan uhan alla elävät (Barnahus)	Barnahus-toiminta
	Lapsen tai nuoren seksuaalinen hyväksikäyttö tai pahoinpitelu tai sen epäily ja sen tutkiminen & yhteistoiminta lastensuojelun kanssa	Kemiallisten ja toiminnallisten riippuvuuksien hoito; Nuorten vaativa päihdekuntoutus-osaaminen, laitohoito			Vaativat erotilanteet osaamistiimi käynnistymässä (Turvassa -hanke +muu verkosto)	
Vakavasti somaattisesti sairastuneen lapsen tai perheen psykososiaalisen tuen ja integratiivisten palveluiden kehittäminen	Virtuaalinen OT-keskus					

Kansallinen jako	HUS Helsingin yliopisto	OYS Oulun ja Lapin yliopisto	TAYS Tampereen yliopisto	TYKS Turun yliopisto, ÅA	KYS Itä-Suomen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto
TUTKIMUS		Eroauttaminen: vaino ja vieraannuttaminen	Lähtökohtaisesti ajatellaan, että myös tulevaisuudessa tieteellisen tutkimuksen koti on yliopistoissa ja muissa tutkimuslaitoksissa. On kuitenkin tarve lisätä tutkimusta, joka koskee vaikeasti oirehtivia ja vaikeassa elämäntilanteessa olevia lapsia ja nuoria sekä heitä koskevia hoito- ja palvelupyrkimyksiä. On tarve lisätä tutkimusta, joka kiinnittyy aitoihin asiakkuustilanteisiin ja -kokemuksiin.	Valmisteilla yhdistelmäyksikköihin liittyvä tutkimushanke	JY:Lapsilähtöinen selvitys palvelu- ja hoitopoluista OT-tason tuen piirissä olevilla lapsilla
		Vaativat vammaispalvelut			
		Viranomaisyhteistyö / monialaisuus			

Kansallinen jako	HUS Helsingin yliopisto	OYS Oulun ja Lapin yliopisto	TAYS Tampereen yliopisto	TYKS Turun yliopisto, ÅA	KYS Itä-Suomen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto
OT-valmistelu tilanne	<p>Etelä-Suomen OT-alueella on käynnissä pilotteja liittyen vaativan tason teemoihin. 1) Vaativa eroauttaminen, joka on Ensi- ja turvakotien liiton Turvaa-hanke asiantuntijaryhmineen 2) Taistelualueelta palaavien jatkotuki 3) Vaativin lastensuojelu: päihdekatkaisuyksikkö 4) Lastensuojelun VIP-nuoren tutkimusperusteinen palvelupolku -mallinnus. Lisäksi on laadittu OT-pilotin kriteerit. Järjestetty OT-tutkimushautomotoimintaa teemoihin liittyen.</p>	<p>Työryhmät muodotettu, mutta ei kutsuttu kokoon. Alueellisen toiminnan ja ohjausryhmän muodostamisen tueksi laadittu kysely odottaa lupaa lähettämislle</p>	<p>Tays-alueella ei ole ollut ylimatekunnallista OT-suunnittelurakennetta Lape-hankkeiden päätyttyä. Tällä hetkellä OT-keskustoiminta ymmärretään erityisesti yliopistosairaaloihin keskitettyjen harvinaisten sairauksien ja tilojen diagnostiikaksi ja hoidoksi. Nämä asiat sijoittuvat Taysissa lasten ja nuorten sairaalaan. Tulevaisuudenvisiona on terveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja sivistyspalvelujen yhteinen monialainen OT-verkosto, josta aktivoidaan asiakastarpeen mukaisesti tilanteen vaatimat resurssit ja toimijat. On kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, millaisesta asiantuntemuksesta ja palvelusta/hoidosta vaikeassa elämäntilanteessa oleva lapsi tai nuori kulloinkin hyötyy. Asiantuntijoiden määrä ja monialaisuus ei itsessään ratkaise ongelmia, vaan yksilölliset, asiakkaaseen keskittyvät ratkaisut. OT-verkoston ylläpitäminen edellyttää kehittämis- ja koulutustoimintaa, mikä</p>	<p>Alueella viedään eteenpäin kokonaisuuksia 1) yhdistelmälaitosmalli (kehittämisen ja tutkimuksen näkökulmista) 2) vaativat erotilanteet pilotointi (asiakastyö ja osaamistiimi, Turvassa-hanke ydintoimijana), 3) lasten kaltoinkohtelu (Barnahus - kehittäminen). Tarkoituksena kutsua kokoon alueellinen OT-työryhmä sekä käynnistää yhteistyö VIP-verkoston kanssa.</p>	<p>Alueellinen OT-työryhmä kokoontuu harvakseltaan/alueellinen OT-työryhmä kokoontuu kuukausittain ja vie eteenpäin alueellista kehitystyötä sekä tiedottaa valtakunnan tilanteesta. Haettu rahoitusta YTA-alueen OT-keskuksen suunnitteluun ja koordinointiin.</p>

Mitä seuraavaksi?

- Tutkimus ja kehittämistoimintaan liittyvä työnjako on tarpeen käydä vielä systemaattisesti läpi.

1) viidellä OT-alueella

- On tarpeen tehdä kansallinen ohjeistus siitä, mitkä tahot OT-alueilla on tarpeen kutsua mukaan työnjaosta sopimiseen

2) vaativimpiin palveluihin liittyvien tutkimuksen kannalta olennaisimpien verkostojen kanssa (esim. SOSNET ja PSYKONET - yliopistoverkostot)